

Torp.

Samlingsbegrepp för mindre brukningsenheter på landsbygden med olika bakgrund och olika sociala och ekonomiska förutsättningar.

Lundby soldattorp

Den vanligaste kategorin är **torp av frälsenatur**, knutna till storgodsdriften på herrgårdar och säterier. Sådana är kända från medeltiden och de kan ursprungligen ha ingått i avlöningssystemet för den arbetskraft, som arbetade på gårdarna. De anlades vanligtvis på initiativ av markägaren och torparen hade nyttjanderätt till ett stycke mark mot betalning eller arbetsplikt (dagsverken) på gården.

De **militära torpen**, t.ex. *soldattorp* och *båtsmanstorp*, tillkom i slutet av 1600-talet i samband med indelningsverkets inrättande.

En speciell kategori av torp är de, som var **självständiga brukningsenheter** och i regel skattelagda. De anlades som nybyggen på oskiftad bymark och allmänningar fr.o.m 1500-talet, vanligtvis på initiativ av kronan.

Torparinstitutionen upphörde 1943. Redan dessförinnan övergick många torp till fritidsbostäder, friköptes eller förföll och revs.

Ur Riksantikvarieämbetets "Ordlista med kulturhistoriska begreppsdefinitioner till miljöer av riksintresse för kulturmiljövården" (arbetsversion 1998-08-19)

<http://www.raa.se/ri/pdf/ordlista.pdf>

Torp.

Samlingsbegrepp för mindre brukningsenheter på landsbygden med olika bakgrund och olika sociala och ekonomiska förutsättningar.

Lundby soldattorp

Den vanligaste kategorin är **torp av frälsenatur**, knutna till storgodsdriften på herrgårdar och säterier. Sådana är kända från medeltiden och de kan ursprungligen ha ingått i avlöningssystemet för den arbetskraft, som arbetade på gårdarna. De anlades vanligtvis på initiativ av markägaren och torparen hade nyttjanderätt till ett stycke mark mot betalning eller arbetsplikt (dagsverken) på gården.

De **militära torpen**, t.ex. *soldattorp* och *båtsmanstorp*, tillkom i slutet av 1600-talet i samband med indelningsverkets inrättande.

En speciell kategori av torp är de, som var **självständiga brukningsenheter** och i regel skattelagda. De anlades som nybyggen på oskiftad bymark och allmänningar fr.o.m 1500-talet, vanligtvis på initiativ av kronan.

Torparinstitutionen upphörde 1943. Redan dessförinnan övergick många torp till fritidsbostäder, friköptes eller förföll och revs.

Ur Riksantikvarieämbetets "Ordlista med kulturhistoriska begreppsdefinitioner till miljöer av riksintresse för kulturmiljövården" (arbetsversion 1998-08-19)

<http://www.raa.se/ri/pdf/ordlista.pdf>